

cordis nostri vbi legimus. quod tibi nōvis fieri: alij ne feceris: et quid tibi vis exhiberi alteri exhibeas: per q̄ duo mandata plene et perfecte nostris proximis exhibebimus equitatem. Nam per huius legis naturalis obseruationem antiqui patres dño placuerūt cum tñ adhuc nec legis nec gratie scriptura esset hōibus cōmendata. Nam de noe dicitur Erat noe iustus et p̄fectus in generatōe sua et ad abrahā dicitur. Ambula coram me et esto perfectus. **¶** Sequitur terciū p̄cipale sc̄z me. in quo nobis innuitur terminus siue finis. per quē dño feliciter inhereamus. quod iuste sequitur ad predicta. quia postq̄ a malis recessimus et quod bonū est facimus dñm inuenimus. quo inuenio ad herebimus ei dicentes. **¶** Mibi adhere te bonum est ponere in dño meo sp̄ meā. merito ergo vt ait bern. cunctis renūciat affectibus alijs anima curans huic soli incumbit dicens ex omni cordis effectu illud **Lanti.** Inueni quē diligit anima mea. q̄ vt dicitur **Ecc.** Qui inueniet illum inueniet thesaurum videlicet thesaurum in quo om̄s vere diuinit. om̄s vere delitie: vere iustitie et omne quod viri boni rōem for̄tis copiosissime inueniuntur. nec merito. cum em̄ p̄pter te et um vanas diuitias vanas delitias et om̄es iniustitias dimittimus. inuenimus thesaurum tñ sc̄z. in quo predicta omnia veracit̄ inuenimus vñ angu. super illo verbo. **¶** Ecce nos relinquit omnia dicit **Petrus** et sui sequaces reliquerunt omnia vana. et acceperunt omnia vera. inuenimus enim in deo diuitias meritorum. diuitias gratiarum. diuitias virtutum et omnia vera bona vt dicere possit nobis illud deus gen̄. xxx. **¶** Modicum hūisti anteq̄ venirem ad te. nunc diues effectus es benedixitq̄ tibi deus ad introitum meum. de his diuitijs di. gre. **¶** Quid nobis cum diuitijs huius mūdi que nec bone nec nostre sunt. sed vere diuitie sunt que in deo inueniuntur et cum deo possidentur. **¶** Similiter in deo inueniuntur delitie huius mūdi illis delitijs meliores. si enim in creatura poterit aliquis delitari. quō in deo non delitiamur a quo est omne bonum et omne dulce fluit. vñ ipse dicit. **¶** Ecce. ij. **¶** Quis delitij

affluet vt ego. quasi dicit nemo. hinc iob. xij. **¶** Si reuersus fueris ad omnipotentem edificaberis. et longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo. et sequit̄. **¶** Tunc super omnipotentem delitij affluens. de quibus dicitur. **¶** Sic est aduentus sponsi benedictiones diuinit. salutis cum eo et vniuersa que de ipso sunt affluunt delitij redundantia iocundis et salutaribus factis. inuenimus etiā in deo oēm equitatem. quia in eius p̄ntia non possumus facere non equum p̄stare iesu xpo **LXXXVI.** **¶** De eodem.

¶ **Virgens securus** est cum idem vt sup̄. **¶** Dicit maḡ in scolastica hystoria q̄ in veteri lege nunq̄ offerebatur hostia sine libamenti suis. Libamen aut̄ siue libamentum erat similia oleo p̄psa et vinū que duo cum hostia offerebantur. et vnicuiq̄ hostie p̄prium libamen erat determinatū. Dicitur aut̄ libamen eo q̄ libeat quia additum hostie gratificabat eam et acceptam fecit eam dño vt grata esset hostia cum libamine que sine illo nullatenus fuit grata. quod intelligens beatus matheus omnia sua obsequia cum aliquibus additamentis per que gratiora fecit deo sua obsequia dño suo offerere. **¶** Offerebat aut̄ tria deo obsequia cū suis libamenti per que in tam magnū principē coram dño est promotus. **¶** Obtulit em̄ deo obedientiā cū velocitate: conuiuium cū largitate. totam vitam suam cum humilitate et ex his tribus magnus valde factus coram dño est effectus. vt non solum in apicē apostolice dignitatis. verum etiam in scriptorē euāgelice veritatis sit sublimatus vt nō solū ap̄s sed euangelista in ecclesia noiet. **¶** Primum obsequium tangit in eo. q̄ dicitur. **¶** Virgens securus est euz. quia statim vt dixit deus. sequere me sine mora sequebatur eum in quo tangitur obediendi velocitas. **¶** Scōz ibi et factū est discumbente eo in domo. in q̄ tangitur conuiuij largitas. nam de hoc dicitur. **¶** et fecit ei leue conuiuiū magnum in domo sua. **¶** Tertium sc̄z vite humilitas tangitur in eo q̄ dicitur. **¶** Ecce multi publicani et peccatores venientes discumbebant cum iesu cō

numerans se illis inuēs se similit publicanum & sic summatim in isto euangilio tanguntur predicta tria per que beatus matheus est mirifice sublimatus. & hec de beato matheo breuiter tacta sufficiant. quia gloria qua in celo & in terra honoratur & magnifice veneratur probat eum predicta tria deo fideliter & perfectissime obtulisse. **N**unc predicta verba ad nostram edificationem nobis insinuant. ut si eius gloria cum pim? esse participes. predicta tria cum suis libaminibus dño offeramus. **N**on enim est acceptor personarum deus sed quocumque sine tergiversatione deo exhibet quod ipsi exhibuerunt eadem gloria sublimatur vñ **Er.** Qui sanctorum merita religiosa caritate mirantur eorum mores sanctos atque iusticiam imitentur. quia que delectat alicui? sancti meritum delectare & par circa cultum dei obsequium. ut qui sanctorum merita admiratur mirabilis ipse vite sanctitate reddat possumus enim esse sicut ipsi sunt si facimus quod fecerunt. **P**rimo ergo offerimus deo sacrificium obedientie. que omni homini est necessaria ad salutem. quia sicut per inobedientiam de paradiso cecidimus vnuer? si licet contrario redire per obedientiam nos oportet. **H**inc est quod tam triumphans quam militans ecclesia semel sub & supra est per obedientiam ordinata ut palam datur intelligi quod nullus nisi per obedientiam erit saluus. **M**andatum autem nobis deus tripliciter obedientiam scilicet per scripturam librorum. per ora prelatorum. per inspirationem internorum. de primo dicitur deuter. viij. **O**mne mandatum quod ego precipio tibi caue diligenter ut facias. **Mat. xij.** Si vis vitam ingredi serue mandata. **Job xij.** Si diligitis me mandata mea seruate. **S**ecundo de mandato prelatorum dicit dominus. **Qui** vos audit me audit. & qui vos spernit me spernit. **I**tem deuter. **F**acies quecumque dixerim qui presunt loco quem elegit dominus. sequerisque sententiam eorum nec declinabis ad dexteram nec ad sinistram. **Q**ui autem supbia nolens obedire sacerdotis imperio qui eo tempore ministrat domino deo suo. moriatur homo ille. **T**ercio per ysa. dicit. **E**go sum qui loquor iusticiam. ac si dicat. **Q**uando interius in corde admittimus reuocatis precepta domini. non vna

est cogitatio sed mea est allocutio precipiens interius ut preceptorum opera impleatis. **H**inc ber. Cum mala veriamus in corde nostra est cogitatio. cum vero bona dei sermo est. illa scilicet mala cor nostrum dicit. hec autem bona cor nostrum audit. vñ greg. **C**um per semetipsum deus interius loquitur sola nobis vis interne aspirationis aperitur. & de verbo eius sine literis atque sillabis cor docetur. quia virtus eius intima quadam subiectione cognoscitur. quocumque ergo istorum trium modorum precipiat nobis deus spiritus est ei & in omnibus & per omnia obediendum. **N**am de hac obedientia dicit i. **Re. xv.** **N**unquid vult deus hoc locusta aut victimas & non potius ut obediat vobis domini: melior est enim obedientia quam victima. & auscultare magis quam offerre ad idem arietum. quoniam quasi peccatum arietandi est repugnare & quasi scelus ydolatrie nolle acquiescere. vñ ber. **N**ec studium bone actionis. nec otium sancte contemplationis. nec lacrima penitentis accepta esse poterunt illi qui tantam habuit obedientiam ut vitam quam ipsam perdere maluerit. **U**t autem ex hoc sacrificio nostre obediencie suauissimum odorem domino offeramus cum tribus eam libaminibus exhibeamus. **D**ebemus enim obedire velociter simpliciter efficaciter. **P**rimo dico obedire debemus velociter ut statim audito precepto sine omni mora velociter obediamus sicut matheus qui statim ut audiuit. sequere me. sine mora secutus est dominus non petiuit inducias ad seruandam pecuniam vel suis dominis prestandam sicut ille qui vocatus a domino petiuit inducias ut sepeliret patrem suum nec obtinuit. sed sine omni medio dominum sequebatur. & ideo hec velocis obedientia multo erit gratior quam morosa sicut hi de quibus in regula nostra dicit pater benedictus. qui mox vultis aliquid a maiore imperatorem fuerit ac si dicitur? imperatorem sit moram pati nesciunt in faciendo. de quibus dicitur in psalmo. **P**opulus quem cognoui & vlt. in auditu auris obediuit mihi. **S**ecundo debemus obedire simpliciter hoc est non discutere vel diiudicare ad quod precipiatur. sed tantum simpliciter obedire non curantes ad quid precipiatur vel quid intendatur. dum modo de

note impleatur quod precipitur a maiore
 binclerū. Imperfecti cordis et infirme proz
 sus voluntatis indicium est. precepta senio
 rū studiosius discutere. hesitare ad singula
 que iniunguntur exigere de quibuslibet rōez
 et male suspicari de omni precepto cuius cā
 latuerit. nec vnq̄ obedire libenter. nisi cum
 audire contrigerit quod forte libuerit. non a
 ctendentes q̄ quidam iuuenis ad preceptū
 senioris sui ad aridum palum terre insituz
 per circulum anni aquam singulis diebus
 infudit. ex cuius obedientie virtute fron
 tes protulit contra naturam sicut in vitali
 patrum legitur euidenter. **Tercio** obedire
 debemus efficacit hoc est cum effectu operis
 fideliter et diligenter perficere quod manda
 tur et quantum in nobis est semper ad hoc
 nisi ut aliquis fructus ex iniuncto opere p
 neniat imperantia vel ad minus ut ad im
 perantis voluntatem quod iniungitur exple
 atur de hac efficacia obediendi dicit bernar.
Perfectus obediens parat aures auditui
 oculos visui. linguam voci manus operi. pe
 des itinere. et sic totum se colligit ut ex toto
 mandatum impleat imperantis. De hac ef
 ficacia obediendi dicit **Gregorius**. Sicut
 bene obsequentes famuli dominorum suoz
 vultibus semper intenti sunt ut ea que pre
 ceperint festine audiant et audita implere cō
 tendant. sic iustozum mentes per intentio
 nem suam omnipotenti deo assistunt. atq̄
 in scriptura eius quasi os eius intuentur ut
 quia per eam dominus loquitur omne quod
 vult tanto a voluntate eius non discrepent.
 quanto eam in eius eloquio agnoscunt. vn
 de fit ut eius verba non per eozum aures su
 peruacue transeant. sed hinc in cordibus suis
 figant. **Secundo** beatus matheus obtulit sa
 crificium conuiuij cum libamine largitatis
 sic et nos domino conuiuium cum suis liba
 minibus offerimus. **Primo** ergo dicimus
 de conuiuiio quasi sacrificio principale. **Se**
 cundo dicamus de libaminibus cum qui
 bus conuiuij sacrificiū offeratur. **Sciendū**
 ergo q̄ triplex est conuiuium scilicet corpo
 rale verbale. spirituale. **Corporale** conuiui
 um domino offerimus. quando pauperes
 propter deuz cibo corporali recreamus. **Lō**

uiuium verbale deo offerimus quando ver
 bo dei proximum edificamus. **Conuiuium**
 spirituale deo offerimus quando per medi
 tationes iternas deuotiones et contempla
 tiones deo in cordibus nostris conuiuium
 preparamus. **De primo** conuiuiio dicitur
Lu. xiiij. Cum facis conuiuium voca pau
 peres debiles et claudos et cecos et beatus
 eris quia non habent retribuere tibi. **Item**
ps. Beatus qui intelligit et cetera. **De secū**
do conuiuiio dicit **Augustinus**. Refectio est
 que saginat animaz. que impingat viscera
 cum de diuinis scripturis cibum eloquij p
 rimis ministrat. **Gregorius** Melius est
 de diuinis eloquijs reficere animam sem
 per victuram. quā cibo corporali reficere car
 nem iterum morturam idem. **Libus** men
 tis est sermo dei et quasi cibus acceptus sto
 macho languescenti reijcitur. quando sermo
 auditus in ventre memorie non tenet. **Sci**
 mus autē q̄ si quis alimenta non retinet de
 huius vita desperatur. **De tercio** dicitur.
Apoē. Ego sto ad hostiū et pulso. si quis ap
 peruerit michi ianuam intrabo et cenabo cū
 illo et ipse mecum. **Hinc** bernardus. Cibus
 eius penitentia mea. cibus eius salus mea.
 cibus eius ego ipse. hec autem tria sacrificia
 conuiuiozum sua queq̄ debent habere. li
 bamina. **Sunt** autem tria ut supra dictum
 est libamina scilicet oleum. panis simila et
 vinum. offeratur ergo conuiuium pauperū
 cū oleo misericordie et cōpassionis. **Conui**
uium proximozum cum simila operationis
 cum enim panis sit propriuz confortate cor
 pus simillam offert qui quod docet confor
 tat exemplo operationis. **Conuiuium** vero
 interue inspirationis (quo cum deo et ipse
 nobiscum reficimur) offeratur cum vino in
 ebriationis. sicut enim vinum inebriat et mē
 tes alienat. sic illud internum conuiuium
 quo cum deo et in deo epulamur mentes no
 stras alienat inebriat et transmutat in deuz
 et hec tria conuiuia cum suis libaminibus
 fiant in abundantia largitatis. **E**

Tercio offeramus deo vitam nostram cum
 libamine humilitatis sicut beatus matheus
 deo totam in humilitate obtulit vitam suā
 Est autem triplex vita scilicet actua: con

templatiua ⁊ afflictiua. Actiua vita secundū
 bedam est primo quidem ab omni hoc secu
 lo immaculatum seipsum custodire. mentes
 manum linguam et cetera membra corporis
 ab omni inquinamento culpe continere de
 inde exteriorum hominem iustis insistere la
 boribus ac diuinis perpetuo se subiugare
 fructibus. Deinde etiam proximis in necessitati
 bus iuxta vires succurrere ac operibus mi
 sericordie fideliter insistere. Vita autē contē
 platiua vt idem Beda ait est cum quis lon
 go bone actionis exercicio edoctus ⁊ diuine
 orationis dulcedine instructus crebra lacri
 marum compunctio ue assuefactus a cun
 ctis mundi negocijs vacare ⁊ in sola dei di
 lectione oculum mentis infigere didicerit
 gaudiumq; perpetue beatitudinis quod in
 futura percipitur est vita etiam in presen
 ti ceperit ardentem desiderare ⁊ desiderando
 preguistare. vita vero afflictiua est tribulatio
 vel propter peccatorum purgationem vel boni
 promotionem a deo nobis inflata. **H**
 Huic triplici vite sunt tria libamina adiun
 genda. vt predicta triplex vita per tria liba
 mina offeratur. Vita enim actiua per fide
 litatem. Vita vero contemplatiua per hu
 militatem. vita autem afflictiua per hylari
 tatem tanq; domino offerantur. **P**rimo di
 co vita actiua debet fideliter dispensari vt in
 ea nihil intendatur. nihil queratur nisi dei
 gloria ⁊ utilitas proximorum de quo beatus.
Reuera fidelis es famulus si de omni gra
 tia transeunte ex te nihil tuis manibus ad
 herere contingat. **S**ecundo vita contem
 platiua debet humiliter ociari. vt quantum li
 bet in ea proficiamus non tamen se nobis
 nisi humiliter sentiamus. oportet namq; vt
 ait beatus. **H**umiliter sentire de se nitentē ad
 altiora. ne dum supra se attollitur cadat ni
 si in se firmiter per veram humilitatem fue
 rit solidatus quia nisi humilitatis merito
 maxima minime obtinentur. **T**ercia vita af
 flictiua debet inter se ⁊ deum hylariter sus
 ferri. quod faciebat paulus cum dicebat.
Superabundo gaudio in omni tribulatioe
 quod etiam nobis consulit **J**acobus dicens.
Omne gaudium erisimate fratres cum in
 varias incidetis temptaciones. **E**t quia

omnis vita meritoria ⁊ deo accepta in hac
 triplici differentia est inclusa. vt non sit vi
 ta aliqua preter illas. ideo vnusquisq; dili
 genter consideret in qua consistat coram deo
 ⁊ illam cum suis proprijs libaminibus of
 ferat. ⁊ sic erit grata domino ⁊ accepta. quod
 sub alijs verbis in lege precipitur cū deute
 r. xvi. dicitur. **I**uste quod iustum est exqua
 ris. **N**am in eo quod dicit iustum; tangit ob
 sequium. in ea autē q̄ dicit iuste tangit liba
 men quia eius valor ⁊ acceptabilitas confi
 stit in libamine. ⁊ hoc est q̄ alijs verbis dici
 tur q̄ plus meremur aduerbjs quā nomi
 nibus cui consonat **G**regorius dicens **C**or ⁊
 non substantiam pensat deus. nec perpendit
 quantum in eius sacrificio sed ex quanto of
 feratur. **N**ec si dicat. **N**on considerat deus
 quid offeratur sed cum quali libamine pre
 sentetur. **H**ec ergo sunt sacrificia que cum su
 is libaminibus oblata suauissimum odo
 rem sicut in lege dicitur dabunt deo. **U**n
 de numeri. xxiij. enumeratis holocaustis
 subiungitur. ⁊ erit in odorem suauissimum
 domino qui surget de holocaustis ⁊ de obla
 tionibus singulorum multo magis de his
 que hic dicta sunt que sunt veritas predico
 rum surgit odor suauissimus domino. **Q**uo
 nobis.

LXXXVII.

De sancto mibabel.

Habeto formam
 nostram **P**hilippen. tercio.
Ecce **C**um secundum **G**re
 gorium ruina angelorum per beatos homi
 nes debeat restaurari dignum est ⁊ conso
 num rationi vt qui ad eorum consortia sunt
 vocati. ipsorum mores ⁊ virtutes discant quā
 tum possibile est in regione dissimilitudi
 nis imitari. propter quod verbum proposi
 tum ex persona angelorum nobis proponi
 tur. ac si dicere videantur. **S**i iuxta vocati
 onem vestram societatem nostram perueni
 re cupitis. discite iam in terris quomodo no
 biscum in celis viuere debeatis. **P**ropter
 quod sciendum q̄ angeli dei quatuor habent
 exercicia formam sui status in celo exprime